

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1624. usque ad annum 1627

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1778

VD18 90118863

§. 20. Nova Bethlenii Seditio in Cæsarem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67369)

Lutheranæ sectæ præjudicium facere, Sæc. XVII.
aut Papismo favere præsumeret (*). A. C. 1626.

§. XX.

Novâ Bethlenii seditio in Cæsarem.

Nondum biennii spatium ab inita pace *Orthel. cont. pag. 110.*
effluxerat, cum jamjam Bethlenius *Vid. supra l. 195. §. 5.*
Gaborius, Vir quietis impatiens, &
nullius apud hominem, uti apud Deum
fidei, novam, tertiamque adversus Cæ-
sarem concitaret conspiracyonem; quip-
pe non modo per Legatos suos pecu-
niæ militumque subsidia a Cæsaris ho-
stibus petiit, Turcisque Novigradum
obsidentibus suam addixit opem, sed
insuper Mansfeldio, & Joanni Er-
nesto Vinariensi Duci in Hungariam ex
composito irrupentibus suas adjunxit *Piasec. p. 252. Pufend. l. 1. sect. 48. Kevenhiller t. 10. p. 1242.*
legiones: Postmodum die prima Octo-
bris cum universo exercitu suo Casso-
viam profectus, de juvando Mansfeldio
ex sententia Ordinum ejusdem Provin-
ciæ egit. Obstare nitebatur eorum
consiliis Wallensteinus Fridlandiæ Dux,
qui cum suis copiis trajecto Vago amne
Mansfeldium ad prælium adigere ten-
tabat,

E e 2

(*) Vide Christiani Thomasi Bedenken
über die Frage: wie weit ein Prediger gegen
seinen Landesherrn sich des Bindschlüssels bedie-
nen könne? pag. 4. & seqq.

Sæc. XVII. tabat, cum vero non modo Polonæus
 A. C. 1626. Istufanius Protestantium copias quater
 mille Equitibus, sed etiam Budenis
 Bassa multis Turcarum millibus auxili-
 sent, dudum uterque exercitus in aciem
 dispositus otiose substiterit, non alio ex-
 peditionis emolumento, nisi quod in-
 terea Wallensteinius Turcas ad solven-
 dam Novigradi obsidionem compulerit,
 ac Danubio per pontem juncto eisdem
 Vatziam eripuerit. Paulopost Mans-
 feldius prope Pofonium Cæsareos in-
 opina vi obruit, atque octo Leodiæ-
 sum centurias fudit, fugavitque, capti-
 etiam Henrico Schlickio Comite Wal-
 lensteini Tribuno: sub idem tempus
 Turcæ Transylvanis permixti, Meroni
 Comitis Equitatum adorsi sunt, atque
 una omnes, nisi quos præceps fuga ab-
 stulerat, jugularunt: Dudum mutuis
 actum velitationibus, ingruente autem
 asperrimæ hyemis violentia non jam
 cum hoste, sed cum fame, frigore,
 rerum omnium inopia, & contagio-
 lue conflictandum erat; quamplurimi
 enim utriusque exercitus Præfecti, mi-
 litesque gregarii, quibus ferrum, plus
 bumque pepercerant, singulis diebus
 impune periere, ipsaque Martis castra
 in mortuorum cæmeteria, necnon in
 ægrorum nosocomia transmigrasse ve-
 debantur, Turcæ quoque his malis
 fracti,

fracti, a Vezirio intentatis etiam minis Sæc. XVII.
 missionem petebant, qua non obtenta, A. C. 1626.
 Vezirium interfecto ejus Satellitio ad
 Bethlenium auffugere compulerunt,
 quo in opem accurrente, ac novende-
 cim seditionis auctoribus jugulatis fu-
 ror sedatus est: Bethlenius tamen co-
 pias suas in hiberna reducere cogebatur.

§. XXI.

*Induciæ inter Cæsarem & Bethle-
nium sancitæ.*

Cum igitur Mansfeldius exercitum
 suum morbis ac calamitatibus pene
 consumptum cerneret, ac Transylva-
 nos promissa Cæsaris venia pellectos in
 Hungariam reverti, Turcasque passim
 dilabi intelligeret, ipse etiam latronum
 suorum reliquiis Bethlenio relicto, per
 Byzantium & Venetias Turcarum man-
 datis instructus in Britanniam proficisci
 statuit, ut apud Angliæ Regem novas
 adversus Cæsarem turbas concitaret.
 Verum morte præventus, perversa con-
 silia exequi haud valuit. Tot vero ad-
 versantis fortunæ casus, suorumque
 foederatorum dissidia pertæsus Bethle-
 nius, ex Hungaria in Transylvaniam re-
 cessit, ac die vigesima Novembris misso
 Posonium Oratore suo a Mense No-
 vembri usque ad sequentem annum in-

*Adlzreit.
 Annal. Boic.
 part. 3. l. II.
 Ortel. l. c.*